

Gwen van Poorten

33

**Een jaar waarin ik alles
verloor en me nog nooit zo
rijk heb gevoeld**

December

We liggen allebei in ons eigen tweepersoonsbed. Buiten verft de avondzon de straten van Barcelona oranje. Mijn beste vriendin Laila en ik zijn vanmorgen naar Spanje gevlogen voor haar verlate bachelorettefeest. Corona had gedaan waar het goed in was: dingen opfokken. Vandaar dat we hier dit weekend, een halfjaar na haar bruiloft, officieel afscheid gaan nemen van haar ongehuwde leven. In plaats van seks, drugs en rock-'n-roll staan er eten, slapen en massages op de agenda. We zijn naar het zuiden van Europa gevlogen om heel hard te gaan chillen.

Laila en ik kenden elkaar al sinds groep 2. De gehele basisschool en de gehele havo zaten we bij elkaar in de klas. We spendeerden uren samen op de grond bij de kluisjes. We waren onafscheidelijk. Laila is als baby met haar familie gevlucht voor alle ellende in Afghanistan en via een omweg terechtgekomen in Uden. Na onze middelbare school besloot Laila door te knallen en haar master binnen te slepen, terwijl ik al heel snel klaar was met mijn leven als student en zonder mijn propedeuse te behalen de handdoek in de ring gooide.

In de afgelopen twintig jaar is alles veranderd in onze levens,

maar wij zijn elkaar nooit uit het oog verloren. Het voelt alsof ik de loterij heb gewonnen met deze vriendschap. Het is een van de dingen waar ik het meest trots op ben. Als je elkaar kent zoals wij elkaar kennen dan heb je aan een blik genoeg om precies te weten wat er in elkaars hoofd omgaat. Als we samen zijn dan gaat alles vanzelf. Ik heb ook niet zoveel vrienden. Ze zijn echt op de vingers van één hand te tellen. Vroeger baalde ik nog weleens dat het nooit was gelukt om aan een vriendengroep te blijven plakken, maar nu ben ik er helemaal content mee. Ik zie inmiddels hoe de kwaliteit van de vriendschappen die ik heb afsteekt tegen kwantiteit.

Ergens in 2022 besloot ik om niet op vakantie te gaan, omdat er zoveel gebeurde in mijn leven dat mijn aandacht nodig had. Inmiddels is het december en is mijn emmertje vol. Ik heb het hele jaar alleen maar doorgeknald: mijn eerste boek uitgebracht, de #METZNALLEndeacademy opgezet, een tweede podcast gestart met Geraldine, een community opgebouwd, een eigen theatershow opgevoerd, en alles ging goed en liep goed.

Ik dacht dat die vakantie wel kon wachten tot maart 2023 en ik nu kon doorgaan op het succes, maar net voor het einde van het jaar was het klaar. Ik kon niet meer. Het voelde alsof ik het hele jaar over mezelf heen was gewalst. De tijd was voorbijgevlogen en ik wilde hem zo graag even stilzetten, even tijd nemen om te beseffen wat er allemaal is gebeurd... Ik besloot om in december de ruimte te nemen en bij te tanken. En hoe kun je dat beter aftrappen dan met je beste vriendin in het land van de tapas?

Nadat we voor de derde keer de Sephora hadden geplunderd en onszelf van de wereld hadden gegeten in mijn lievelingsres-

restaurant Cañete, stortten we met een doos bonbons en koekjes in bed. Met de strijkplank bouwden we een brug tussen onze bedden zodat we de iPad dichtbij konden zetten om te kijken wat we wilden. Pyjama aan. Kop thee erbij. *Living the life*. En uiteraard werd er weinig gekeken, maar des te meer gepraat.

In januari wilden Laila en haar man er vol voor gaan: een baby. Ik hoorde een twijfel in haar stem. Heel bijzonder om te zien dat de angst om teleurgesteld te worden er soms voor zorgt dat we onze dromen kleiner maken dan ze eigenlijk zijn.

‘Maar schat. Je wilt dit toch meer dan alles?’ vroeg ik haar.

L: ‘Ja, absoluut! Meer dan alles.’

G: ‘Dan gaat het gewoon gebeuren.’

L: ‘Je hebt gelijk. Ik wil dit en het gaat gebeuren!’

Als je aan jezelf toegeeft dat je iets heel graag wilt, is de kans op verdriet als het niet lukt heel groot, maar tegelijkertijd is het in mijn ogen de enige manier om te krijgen waar je van droomt. En nee, dat lukt niet altijd, of het nu om een kinderwens gaat, of een droombaan, of wat dan ook. Maar heb je het niet liever geprobeerd en dat het dan niet is gelukt, dan je altijd afvragen ‘wat als?’ Gelukkig liep het bij Laila goed af: een week later krijg ik een belletje: ‘Ik ben zwanger!!’

Met terugwerkende kracht bleken we in Barcelona al met zijn drietjes te zijn. Met dank aan corona was dit het meest bijzondere bachelorettefeest geworden.

HO-LY SHIT!

PAP 2 en CIN 2; da's nie best

Waar bij Laila een kleintje in haar baarmoeder aan het groeien was, vertoonde mijn baarmoeder al een paar jaar kuren. Bij het eerste uitstrijkje toen ik dertig werd kreeg ik te horen dat het HPV-virus zich had genesteld in mijn baarmoeder: categorie PAP 1. 'Geen zorgen, geen paniek. Het is niet meteen kanker. Dit kan je lichaam gewoon zelf opruimen. Tot over een halfjaar.'

En daar had ik het volste vertrouwen in. Mijn niet-drinkende, drugsvrije, mediterende bestaan zal daar vast wel een handje bij helpen dacht ik zo. Als mijn lichaam het niet gaat opruimen, welk lichaam dan wel?

Het venijnige aan het HPV-virus is dat je er niks van hoeft te merken. Maar tijdens de pandemie begonnen er in mijn lichaam alarmbellen af te gaan. Denk aan krampen en bloedverlies zonder menstruatie. Ik bleef aan de bel trekken bij mijn gynaecoloog en ze bleven onderzoeken. Ik heb ze zelfs zover gekregen dat ze me onder een CT-scanner hebben gelegd om endometriose uit te sluiten. De conclusie was steeds weer hetzelfde: je baarmoeder ziet er prachtig uit. Geef het de tijd.

Tot in december. De uitslag van het uitstrijkje was niet zorgwekkend, PAP 2, maar door mijn klachten wilde mijn gynaecoloog toch graag een biopt nemen uit mijn baarmoeder om het zekere voor het onzekere te nemen. Ik was het inmiddels wel gewend om wijdbeens bij de gynaecoloog onderzocht te worden en een biopt klonk wel schattig. Op advies van de arts gooide ik van tevoren twee paracetamolletjes in mijn mik en hoppa dit gingen we gewoon even doen.

Nou, dat biopt bleek iets minder schattig te zijn dan ik aanvan-

kelijk dacht. Het stukje dat uit mijn baarmoeder werd geplukt voelde als een serieus stuk dat er eigenlijk had moeten blijven zitten. De tranen rolden over mijn wangen. Niet eens door het biopt zelf, maar door wat erop volgde: slijmvlies uit mijn baarmoeder schrapen na het nemen van het biopt.

Ik weet dat ik deze details achterwege had kunnen laten, maar als ik zeg dat ik jullie mee ga nemen dan neem ik jullie echt mee.

De pijn die ik voelde was nergens mee te vergelijken. Het zetten van een spiraal was peanuts vergeleken bij deze terror. Dat had ik niet zien aankomen. Terwijl ik zacht 'klaar nu?' bleef kreunen en mijn gynaecoloog 'nog even doorzetten' bleef herhalen fantaseerde ik over welke zware allesverdovende pijnstillers ik de volgende keer zou nemen als iemand zou zeggen dat ze 'eventjes' een biopt gaan nemen.

Maar ik ben blij dat het is gebeurd, want de uitslag was niet goed. In dit biopt/baarmoederslijmvlies-afschraapsel, en god weet wat ze allemaal meegenomen hebben, waren onrustige cellen gevonden: CIN 2. Voor degenen die onbekend zijn met HPV: PAP geeft aan hoe het met het HPV-virus zit. Je kunt dit virus je hele leven zonder gevolgen bij je dragen waarbij PAP 1 niet zo erg is, maar PAP 3 kan de verkeerde kant opgaan. Het HPV-virus kan namelijk onrustige cellen veroorzaken, die aangegeven worden met CIN. Bij CIN wijken de cellen in het slijmvlies van de baarmoederhals af van normale cellen. De afwijkende cellen kunnen uiteindelijk in kankercellen veranderen.

Er zijn 3 gradaties van CIN:

- CIN 1: lichte afwijking
- CIN 2: matige afwijking
- CIN 3: ernstige afwijking

Bij CIN 3 is de kans het grootst dat de afwijkende cellen in kancercellen veranderen.

En ik kreeg ineens CIN 2 op mijn bordje. Goedemorgen. Dat was niet de bedoeling. Ik schrok me kapot toen de gynaecoloog het vertelde. Maar er was, alsnog, niks aan de hand. Maar wel genoeg om een lisexcisie uit te voeren. Wat dat is? Dat vroeg ik me ook af.

Google: wat is een lisexcisie?

Tijdens een lisexcisie verwijderd de gynaecoloog een laagje van de baarmoedermond waar de onrustige cellen zijn gevonden. Dit gebeurt met een klein dun metaal lisje dat elektrisch wordt verhit.

Deze behandeling werd me aangeraden, maar niks moest. Ik kon het ook gewoon niet doen en kijken of het vanzelf over zou gaan. Je kunt je voorstellen dat ik na het schrapen en plukken niet heel erg stond te springen bij het horen over iets 'wegbranden' in mijn baarmoeder, maar gek genoeg boeide me dat even helemaal niks, daar in de kamer bij de gynaecoloog. 'Ik doe alles als het maar weggaat. *Let's go*, wanneer kan het?'

'Net een paar dagen voor de kerst, maar ik weet niet of je dat wel moet willen. Je baarmoeder zou de dagen na de behandeling echt even bij moeten komen en je mag dan onder andere tien dagen geen seks hebben.'

'Geen probleem.'

Ik kan niet ontkennen dat ik het in de dagen voor de behandeling een beetje in mijn broek deed. Dit was een veel serieuzere behandeling dan het biopt-avontuur, dus dan zal de pijn ook wel een stuk serieuzer zijn, dacht ik zo.

En hoewel mijn gynaecoloog bleef benadrukken dat er nog niks aan de hand was, ging mijn hoofd naar alle doemscenario's. Alles in mijn leven was precies waar het moest zijn. Gaat mijn gezondheid nu roet in het eten gooien?

Bij de potentiële hoofdstukken voor dit boek over mijn drieëndertigste levensjaar stond dit er niet tussen, hoor. Straks wordt dit boek heel anders, wordt het mijn verhaal over ziek zijn. Maar goed *here we are*, ik weet nog niets, misschien valt het mee.

Ik ga je niet zeggen dat ik een hypochonder ben, maar ik kan je ook niet zeggen dat ik geen hypochonder ben.

Gadverdamme. Ik had er zo geen zin in.

Deze decembermaand was bedoeld om bij te tanken en na te genieten van het afgelopen jaar. Dat eerste lukte sowieso al een stuk minder goed dan gehoopt. Als de boog te lang gespannen heeft gestaan dan voel je dat nog wel eventjes. Echt tot rust komen lukte nog niet door de onrust die met terugwerkende kracht door mijn lijf raasde. Dat had ik kunnen weten. Ik was niet aan het bijtanken, maar had juist naweeën van de stress. De onrust had mijn lijf en hoofd nog lang niet verlaten, met als resultaat dat ik niet eens mijn aandacht bij een film kon houden. Juist doordat ik zo hard aan de handrem had getrokken leek het wel of ik afkickverschijnselen had. Ik was te ver gegaan en daar baalde ik van. Dan schrijf je godverdomme een boek over hoe je met je voeten in het stopcontact gaat en dan vergeet je jezelf te geven wat je nodig hebt tijdens het promoten ervan. Ach, dat is precies waarom ik het heb geschreven. Ik

heb als geen ander de kennis nodig die ik nu de wereld in slinger. Lief zijn voor jezelf, hoor ik zachtjes in mijn hoofd.

Ik heb aan de handrem getrokken omdat mijn hoofd overgelopen was, maar misschien gaf mijn baarmoeder of mijn lijf nu wel een teken dat het te veel was. HPV en stress zijn geen vrienden, dat weet ik. Hoe kon ik zo naïef zijn en denken dat mijn stress geen visitekaartje achter zou laten? Het is allemaal leuk en aardig, maar als je ineens een voorstadium van baarmoederhalskanker aan je fiets hebt hangen dan gaan je ogen open.

Mijn beste vriendin was zwanger. En hoewel dat an sich nog geen klapperende eierstokken als gevolg had werd ik wel met mijn neus op de feiten gedrukt. Als ik nu al een kind had gehad dan zou die baarmoeder er makkelijker uit kunnen als dat nodig mocht zijn. Maar, daarmee liep ik veel te hard vooruit op de zaken. Dat zeg ik nu tegen jou, maar mijn hoofd was ondertussen helaas al veel verder. Het escaleerde op de automatische piloot. Er was geen houden aan.

Ik probeerde liefdevol wat zware pijnstillers af te troggelen voor het zover was maar nee hoor: 'Twee paracetamolletjes een uur voor de behandeling innemen.' Wat is het in dit land toch altijd met die kút-paracetamolletjes? Hoe kan het dat we over de grens uit een regenboog aan pijnbestrijding kunnen kiezen en we hier toch altijd weer met alleen die paracetamols opgescheept zitten? Ik overwoog nog om buiten de gebaande paden iets te fiksen wat me niks meer liet voelen, maar dat vond ik dan toch weer te spannend. Ik wist niet wat ze allemaal van plan waren en ik wilde niet wijdbeens moeten opbiechten dat ik illegaal verkregen pijnstillers had genomen. Ik zag mezelf al liggen. Dat gingen

we niet doen. Maar het liefst ging ik onder een algehele narcose. Dat dan weer wel.

Alsof het hele tafereel al niet mensonterend genoeg was, kreeg ik vooraf te horen dat het wegbranden een onaangenaam geluid én onaangename geur teweeg kon brengen. Maar dat kon ik tackelen dacht ik: ik had wat mint in mijn mondkapje gedaan en mijn koptelefoon ging mee. T. had ik opgetrommeld en hij bleef in de wachtruimte voor *mental support*.

(T. was mijn vriend. We waren al acht jaar samen, woonden al meer dan zes jaar samen met onze hond Eddie in Amsterdam.)

De deur van de kamer ging open en twee vrouwen die eruitzagen alsof ze zo uit de ziekenhuisserie *ER* waren gestapt stonden op me te wachten. Wtf. Ik zakte bijna door mijn knieën toen ik de kamer zag waarin ze me zouden behandelen. Dit is niet hoe het bioptkamertje eruitzag. Ik liep gewoon even een operatiekamer in. Als de pijn in verhouding zou staan met de omgeving dan zouden we het vandaag gaan meemaken. Ik was nog nooit in een operatiekamer geweest en ik had verwacht dat ik buiten westen zou zijn als ik daar ooit eens zou belanden. Niet dat ik daar vrolijk met zo'n openbillenschort met twee paracetamolletjes zelf naar binnen moest wandelen. Hallo Jumbo. Ik maakte het liefst direct rechtsomkeert.

'Niet schrikken, het ziet er erger uit dan het is.' Vanachter het mondkapje van een van de vrouwen die zo leek weggelopen uit *ER* klonk de vertrouwde stem van mijn gynaecoloog. Terwijl ik naar binnen wandelde vroeg ik me hardop af of we dit echt gingen doen. Ik nam plaats en zette mijn benen in de voetsteunen.

Ik had een tactiek bedacht. Vooraf had ik gevraagd of ik mijn telefoon erbij mocht houden.

Het plan was om alle pijn weg te tiktokken met mijn grote noisecancellingkoptelefoon. Geef me die mini-dopaminerush door het zien van een surfende hond. Laat me zien hoe je van hüttenkäse guacamole maakt. Dans voor me TikTok. Géééf hét. Nú.

Daar lag ik halfnaakt in de steigers. Mondkapje met mint erin. Telefoon in de aanslag. Werkende internetverbinding. Ik was er klaar voor. Terwijl de gynaecoloog mijn baarmoedermond begon te verdoven met een naald ging er wat mis. Terwijl ik trillend wijdbeens lag te wachten tot het feest zou beginnen en ik kon gaan scrollen hoorde ik eentonige techno in mijn koptelefoon in plaats van het geluid van mijn eigen TikTok-tijdlijn.

Shit.

T's telefoon was vanaf de gang verbonden met mijn koptelefoon. Godverdomme. Níét nú. Ik probeerde in mijn instellingen zijn koptelefoon van mijn telefoon af te gooien, maar ik kwam er niet uit. Doordat ik strak stond van de adrenaline blokkeerde mijn hoofd en trilden mijn vingers. Ik had het afleidende geluid van TikTok nú nodig. Die eentonige techno ging het niet voor me doen.

Terwijl de gynaecoloog bezig was met de verdovingen riep ik: 'Ho stop. Hó!'

Ik vroeg of ze alsjeblieft even snel naar de gang konden gaan om deze boodschap aan vriendlief door te geven. Of hij heul snel even die verbinding eraf kon gooien alsjeblieft.

Ze gingen akkoord. Hij verbrak de verbinding. Ik probeerde trillend mijn koptelefoon te verbinden. En het lukte. *Let's go*. Daar gingen we.

De gynaecoloog zette een apparaat aan dat klonk als een gas-

brander. Ik hoorde het geluid ver weg. De noisecancelling deed lekker z'n werk. Vervolgens begon ik agressief met swipen, alsof mijn leven ervan afhing. Het was alsof elke swipe een druppeltje morfine was in mijn niet-bestaande infuus. Ik gleed voorbij hondentilmpjes, reisvideo's, kookvideo's terwijl de gynaecoloog kundig de onrustige cellen uit mijn baarmoeder aan het wegbranden was. Terwijl ik volledig in mijn telefoon werd gezogen, ging mijn aandacht even naar de ruimte om me heen.

Verrek, ik voelde niks.

'Klaar!' zei de gynaecoloog.

'Echt?!' Was dit het? Ik dartelde van de tafel af en vloog haar om de nek. Er viel een paar kilo van mijn schouders. Dit viel in het niet bij het biopt. Dit was goed te doen. Ik had me druk gemaakt om niks. Wat een geluk. Ik kreeg meteen een HPV-inenting, iets wat ik oh zo graag eerder in mijn leven had willen hebben, maar daar waren we toen in Nederland nog niet.

Google: wist je dat Australië een van de eerste landen was die een nationaal HPV-vaccinatieprogramma invoerde? Dat deed zij al in 2007, twee jaar voordat Nederland ermee begon. Het vaccin wordt op school gratis aangeboden aan meisjes van twaalf en dertien jaar oud. Voor vrouwen tussen de achttien en zesentwintig startte Australië een inhaalprogramma. In onder andere de Verenigde Staten, Australië en Oostenrijk krijgen niet alleen meisjes maar ook jongens een HPV-vaccinatie aangeboden.

Twee weken later ging de telefoon. Bij de ingreep was ook weer wat weefsel afgenomen en dat was opgestuurd. Uit dat weefsel bleek dat ik niet CIN 2 maar CIN 3 had. (En bij CIN 3 is de kans het grootst dat de afwijkende cellen in kankercellen veranderen.) *Doing!* Die kwam binnen. Maar wel met de nadruk op *hád*. Het weefsel was immers weggebrand.

Wat ben ik blij dat de gynaecoloog naar mij heeft geluisterd en dat ik haar advies heb opgevolgd om deze behandeling te doen. Het was nu als het goed is weg en het grote herstel kon beginnen. Iedere vrouw die dit leest wil ik stevig op het hart drukken: doe dat uitstrijkje! Ga ervoor! Maak die afspraak. *You got this*. Het is niet leuk om wijdbeens met een eendenbek bij de gynaecoloog te liggen, maar het is een voorrecht dat we die mogelijkheid hebben. Het laatste wat je wilt is te laat zijn omdat je geen zin had in 'slechts' een uitstrijkje.

Terwijl mijn baarmoeder in zwaar weer verkeerde, was er in die van Laila een kleine baby aan het groeien. Ik was zo blij dat ze in augustus een kleine op de wereld zou gaan zetten.

Ik was zelf nog niet echt met baby's bezig. In mijn omgeving speelde het nog helemaal niet zo. De dertigplussers om mij heen hadden alle tijd, dus wij ook. Of toch niet? Mijn eierstokken waren dan wel niet aan het rammelen, maar misschien probeerde mijn baarmoeder me wakker te schudden: *'It's showtime!'*

Ik verwachtte dat ik ooit helder zou weten dat het moment om een kindje te krijgen daar zou zijn. Wilde ik het echt of werd ik betoverd door het idee dat de maatschappij heeft van het perfecte leven; dat met een kind erbij? Is dat hele huisje-boompje-beestje voor mij wel echt de weg naar het grote geluk?

Het idee dat het misschien ooit niet gaat lukken breekt mijn

hart, maar het idee van te vroeg kinderen krijgen eveneens. Ik zie mezelf misschien wel ooit als moeder maar nu nog niet.

Ik vraag me soms af waarom ik het nog niet wil. Ik weet niet wat er moet gebeuren voor we besluiten dat we het gaan proberen. We gaan het zien. De tijd zal het leren.

Maar ik kan niet wachten tot Laila haar buik gaat groeien. Het blijft zo bizar dat we het allemaal maar normaal vinden dat we zelf mensen kunnen maken. Einde van dit jaar zou alles anders zijn. Dat stond vast.

Dagboek december

Ik wil het!

Links van me zit hij achter het stuur. Terwijl we door een wit landschap rijden bestudeer ik hem stiekem van de zijkant. We zijn al acht jaar samen. Hij ís het al acht jaar. Alles valt ineens op z'n plek. Ik denk dat ik het wil. Ik denk dat ik wel wil trouwen.

Het is midden december en ik zit er inmiddels weer lekker in. Het voelt alsof ik eindelijk een beetje begin te landen. En dat het mijn lievelingsmaand van het jaar is, helpt daar zeker bij. Er wordt vaak gezegd dat dingen vaak mooier zijn in je hoofd dan ze daadwerkelijk zijn. Dat tackel ik graag door de decembermaand zo ongelofelijk vol met clichés te stampen dat je nog net geen dennennaalden poept. De afgelopen jaren is de kerstmaniak in mij naar boven gekomen en het lijkt elk jaar erger te worden.

Ik omarm het volledig. De gezelligheid, de muziek, de dekentjes op de bank, de kaarsjes, de snacks, de boom, ik kan nog wel even doorgaan. Het is me werkelijk waar een raadsel hoe het zover is gekomen.

Als tiener walgde ik namelijk van kerst. Voor dat zoetsappige geouwehoer, filmmarathons met familie, alle clubs die dicht waren en voor dat mierzoete *All You Need Is Love*, dat me er alleen maar aan herinnerde dat ik geen liefde in mijn leven had, hoefde je mij echt niet te bellen.

Toen ik op mezelf woonde zette ik absoluut geen boom neer, daar vond ik mezelf te cool voor.

Maar toen veranderde alles: het begon met een paar losse kerstballen op een dienblad. Heel onschuldig, zou je denken. Toen ik zes jaar

geleden ging samenwonen vond ik dat het tijd was voor een boom. Waarom? Samenwonen = boom. Dat was mijn beredenering. Het moest. Ik ben team 'mooie nepper' dus die werd zorgvuldig uitgezocht en naar boven gesjouwd. Het uitzoeken bleek achteraf iets minder zorgvuldig te zijn geweest dan ik dacht want het was me gelukt om een boom uit te zoeken die te groot was voor ons huis. Zo'n vijftien centimeter in de hoogte en gevoelsmatig veel te bol in de breedte. Het was een serieuze unit. Ik kwam erachter toen hij stond en ik was niet van plan om hem weer in te klappen dus ik verkocht het aan T. als 'een boom op de groei'. Ooit zou er een huis komen waar hij wel paste. Dus nu zitten we al zes jaar drie maanden per jaar met een beest van een boom. Had ik je al gezegd dat ik hem al op 1 november neerzet? Ik weet het, enthousiast.

Dingen die leuk zijn mogen van mij zo lang mogelijk duren, en de kerst is er daar een van.

Mijn 'kerstmaand' was natuurlijk niet compleet zonder een bezoekje aan een kerstmarkt. Eddie achter in de auto en gaan! Met als eindbestemming Trier.

We vertrokken uit Amsterdam met het idee dat het een normaal autoritje zou worden.

Maar toen we de stad uit waren zat ik met mijn bek vol tanden. De velden om ons heen waren witbevoren. Alsof het de hele nacht had gesneeuwd. Hoe verder we naar het zuiden reden hoe witter het werd. Het zal je vast niet verbazen dat het idee van een witte kerst als crack voor mij is. Maar vijf uur in de auto met sneeuw op het wegdek zou natuurlijk verre van ideaal zijn, dus die wens had ik even geparkeerd. Maar wat we nu hadden was nog veel beter: de lusten, maar niet de lasten. Alles buiten het wegdek om was begraven onder een dikke laag witte vorst. In ons land zijn dat alleen de weilanden, maar in

Duitsland waren het rijen dikke voluptueuze dennenbomen. *Welcome to Narnia*. Met temperaturen van net boven het vriespunt reden we over perfecte wegen door een winterwonderland. Niets kon ons meer in de stemming brengen voor braadworst en glühwein dan dit. Kerstmuziek aan, snurkende hond achterin, telefoon op vliegtuigmodus. Alles was perfect.

Terwijl ik aan het wegdromen was voelde ik een rust over me heen komen. Van mij mag het altijd zo zijn. De grootse meeslepende momenten vallen in het niet bij dit kleine geluk. Gewoon samen een weekendje weg. Is dit iets wat we ooit gaan doen met ons kind(eren)? dacht ik. Zijn die plekken achter in de auto dan gevuld? Zit er dan een kwijlende koter achter me met een iPad? Of word ik zo'n moeder met een anti-iPad-beleid en vliegen de houten blokken in neutrale kleuren ons om de oren? Mwah, medium enthousiast word ik ervan. Ik geniet zo van deze rust. Het is heerlijk. Maar als er iemand is met wie ik dat wil doen dan is het T. Hij zou ooit, met zijn oneindige geduld, de perfecte vader kunnen zijn.

Thuis, in onze drukke routine, neem ik soms voor lief dat we dit samen hebben, maar terwijl de snelweg onder ons doorkruipt krijg ik kriebels in mijn buik. Het is niet normaal dat we al bijna acht jaar lang een team zijn. Afgelopen jaar was het opvoeden van onze bombastische puppy Eddie een achtbaan geweest, maar het is wel gelukt. Samen zorgen voor hem heeft iets gedaan met onze relatie. Het is regelen, hosselen, vloeken en gedoe, maar het gaat inmiddels op de automatische piloot. Het heeft de teamspirit in onze relatie bevorderd.

Vraag me niet waar het vandaan kwam, maar ik droomde ineens weg en beeldde me in hoe het zou zijn als we 'ja' tegen elkaar zouden

zeggen in het bijzijn van iedereen op wie we gek waren. Ik krijg kippenvel op mijn voorhoofd van hoe ongemakkelijk dat zou zijn, maar ik denk niet dat ik het wil missen. Of wij heel ons leven samen blijven dat weet natuurlijk geen mens, maar de intentie is er. Je weet niet hoe het leven loopt. Het leven is lang, tenminste, ik hoop dat het dat gaat zijn. Voor altijd bestaat toch eigenlijk helemaal niet? Wie zijn wij om zulke beloftes aan elkaar te kunnen maken? Ik ben nu een compleet ander mens dan ik acht jaar geleden was en voor hem is er ook een hoop veranderd. Dat je elkaar steeds weer blijft vinden, vind ik eerder bijzonder dan vanzelfsprekend. We staan allebei midden in het leven. We delen een leven met elkaar en hebben een leven afzonderlijk van elkaar. Dat we van alle mensen die we tegenkomen steeds weer kiezen voor elkaar, vind ik wonderbaarlijk. Magisch. Dat zie ik niet als sceptisch, maar als realistisch.

Maar over trouwen twijfelde ik dus. Dat ligt niet aan T. maar aan het trouwen zelf.

Ik ben nooit een meisje geweest dat droomde van een witte jurk en een altaar. Ik droomde van werken bij de televisie met een microfoon in mijn hand. Maar elke keer als ik verliefd werd stond dat die grote televisiedroom in de weg. Of het nou onzekerheid, jaloezie, gedoe of een iets te dominant vriendje was: het hielp mijn grote droom niet.

Toen mijn grote droom vanaf 2010, toen ik net twintig was, van de grond begon te komen leerde ik dat ik daar, in tegenstelling tot de vlinders in mijn buik, wel altijd op terug kon vallen. Mijn werk gaf me eigenlijk alles wat ik nodig had om gelukkig te zijn, dus ik besloot om heel ver uit de buurt te blijven van alles wat me een gebroken hart kon geven. Dat lukte natuurlijk niet helemaal. Ik ben geen non. Maar het lukte me wel heel lang om mijn carrière boven alles te zetten.

En toen was daar ineens T.

T. en ik leerden elkaar kennen op een tweede kerstdag in de Chicago Social Club, waar een gezamenlijke vriend van ons moest draaien.

Na een half jaar om elkaar heen draaien, zoenen in club Trouw, afstoten en aantrekken (waarna T. zo klaar was met mijn wispelturige buien) was ik hem bijna kwijtgeraakt.

Na tweeënhalve week radiostilte kwamen we elkaar weer tegen, wederom in de Chicago Social Club, en toen ik hem zag wist ik het opeens zeker: deze moet ik niet meer laten gaan. T. had wat overtuiging nodig van mijn kant (en terecht), maar uiteindelijk durfde hij het toch aan.

En nu zitten we hier, acht jaar later, in de auto naar de kerstmarkt.

Ik zat op een wipwap. Wel trouwen, niet trouwen, misschien, we kijken wel. Dan stonden we op een prachtige intieme bruiloft en werd ik wildenthousiast. Onderweg naar huis maakte ik dan in mijn notities al de gastenlijst op. Maar als we dan maanden later weer op een bruiloft stonden en tijdens het jawoord het glazuur van mijn tanden sprong, wist ik het ineens weer heel zeker. Dan fluisterde ik heel zachtjes 'dit gaan wij zeker nooit doen' in zijn oor.

T. wist al wel heel lang dat hij met mij wilde trouwen. Maar hij was heel duidelijk: ik zou alleen maar gevraagd worden als ik zeker wist dat ik wilde trouwen. Dat was de deal.

Ondanks het feit dat ik nooit het meisje ben geweest dat droomde over een grote bruiloft met een prinsessenjurk, ging ik er wel vanuit dat ik wilde trouwen. Want dat is toch gewoon wat we doen? Ik heb er nooit echt actief over nagedacht. Om me heen waren, tot dat afge-

lopen jaar, nog niet zoveel mensen in het huwelijksbootje gestapt dus ik werd er nog niet zoveel mee geconfronteerd. Hoewel ik mezelf niet echt in een jurk naar het altaar zag lopen aan mijn vaders arm, had ik wel levendige fantasieën over het ten huwelijk gevraagd worden. Beetje tegenstrijdig misschien, maar een aanzoek leek me het meest romantische ooit. En ja, dan helemaal ouderwets met toestemming van mijn vader en zo. Dat dan weer wel.

Wat kan een mens in godsnaam voor redenen hebben om niet te willen trouwen?

Nou, euh, veel mensen geloven niet in het concept trouwen. 'Ja, ik wil voor altijd en de eeuwigheid tot de dood ons scheidt.' Dat is natuurlijk een grote belofte die niet altijd nagekomen kan worden.

En scheiden wordt toch bestempeld als falen. Maar is dat wel echt zo? Ik denk dat ik daar anders over denk. Voor mij is scheiden pas falen als je elkaar daarna niet meer in de ogen kunt kijken. Als je op een nare manier uit elkaar gaat en je tegenover je kinderen niet meer met respect over je vroegere wederhelft kunt praten. Dan pas faal je. Ik heb makkelijk lullen natuurlijk. Niemand heeft mij ooit ingeruild voor een jongere versie van mezelf. Ik kan me voorstellen dat als zoiets gebeurt het zo onmenselijk veel pijn doet. Niet normaal.

Maar was het trouwen in eerste instantie dan niet de moeite waard? Is iets wat je ooit zo graag wilde dan niet nog steeds het koesteren waard als het einde anders loopt dan voorzien?

Je mag in je handjes knijpen als je in dit leven liefde vindt die wederzijds is. Je bent een rijk mens als je dit meerdere keren mag meemaken terwijl je op deze planeet rondwandelt. En dat mag gevierd worden met een bijzonder ritueel: trouwen. Maar misschien leggen we er wel wat druk op met dat 'tot de dood ons scheidt'. Kunnen we dat niet veranderen in 'zo lang als we elkaar blijven vinden'?

Je moet voor elkaar blijven vechten. Maar je hebt ook te maken met twee individuen die zich blijven ontwikkelen, hun hele leven lang. Je loopt samen door het leven en je zult elkaar steeds weer in het midden moeten blijven vinden. En als dat niet lukt dan is dat niet meer dan normaal. Scheiden is in mijn ogen niet falen. Je hebt heel veel geluk dat je van elkaars gezelschap hebt mogen genieten. Als het voor altijd blijft duren is dat fantastisch. Maar wellicht lukt dat niet en dat doet dan niks af aan alles wat er is geweest.

Wat mij vooral de kriebels geeft is mijn eigen bruiloft. Ogen mogen overal op me gericht zijn, maar het idee dat honderd mensen die we kennen naar onze liefde gaan zitten staren geeft me stress. Ik ben niet vies van een beetje aandacht, maar dit voelt op de een of andere manier een stuk kwetsbaarder. Maar wat ik heb geleerd op de bruiloften waar we het afgelopen jaar bij mochten zijn is dat je het helemaal op je eigen manier kunt doen. Het gaat niet om de gasten, het gaat om ons. En ik wil me nu, op dit moment, op elke mogelijke manier verbinden aan deze fantastische man. En ja, dan mogen er zelfs mensen komen kijken. Hoe en wat, dat boeit me nog even allemaal niet. Ik weet niet of voor altijd echt voor altijd gaat zijn. Maar we vinden elkaar al acht jaar elke keer in het midden en alleen al dat is het vieren waard.

Mijn mond ging open: 'Ik weet het gewoon ineens. Ik wil het. Ik wil wel trouwen.' Alsof er een nieuw gevoel is gedownload op de harde schijf. Het is bijna niet in woorden uit te leggen, maar toch ging mijn mond open.

'Ja, zeker?' vroeg T.

'Ja!' antwoordde ik stellig.

'Mooi!'

Ik zag dat hij het leuk vond, maar ik merkte dat hij verbaasd was dat deze woorden ineens tijdens deze autorit zo uit mijn mond vielen. 'Waar komt dit zo ineens vandaan?'

'Ik zie het gewoon voor me en het lijkt me heel bijzonder om het mee te maken. Dat is toch iets wat je niet wilt missen in het leven?'

Zo. Nu ligt de bal weer bij hem.